

altsaa med Hensyn til Virkningen af denne Tilføining. I alt Andet seer jeg med Fornøielse, at vi ere i det Væsentlige fuldstændig enige. Kun maa jeg gjøre opmærksom paa en beshynderlig Afvigelse fra den Udviklingsgang, som synes fra alle Sider erkjendt at være den ene rette; der vilde fremkomme, hvis man nu vilde gaae ind paa denne tilsyneladende, saa uslydige Form for Loven, som her handles om. Man begyndte nemlig med at have Finantsloven, der ikke klart skjelnede mellem, hvad der var simple Bevillingslove og hvad der tillige var Gjenstand for almindelige Love, men man blev strax opmærksom paa de farlige Følger, det kunde medføre, og gjorde strax paa den først valgte Rigsdag de alvorligste Bestræbelser for at komme til en Afgjørelse, en Klarhed i saa Henseende. Det, som man, og det med Held, har arbejdet for i en Række af Aar, var at gjøre den Erkjendelse almindelig, at Finantsloven skulde indskrænke sig til saadanne rene Bevillingslove, og at de andre Materier, som der kunde være Tendents til at inddrage deri, skulde vises bort, og derimod henvises til særlige Love. Det samme laa ogsaa til Grund for Tillægsbevillingslovene, som man opfattede som en integrerende Deel af Finantsloven. Hvis man nu vilde gjøre et tredie Skridt i denne Udviklingsrække og sige: Finantsloven er ikke blot en simpel Finantslov, som den betegnedes i Grundloven efter Ordnes naturlige Betydning, men tillige en Tillægsbevillingslov, saaledes som dette Begreb har udviklet sig gennem Lovforslag af den Natur, men det skal nu tillige være enhver Lov af en Charakter som den nærværende, som har faaet en saadan Tilføining, saa kommer man gennem en beshynderlig Cirkel tilbage til det, som man oprindelig betragtede som høist farligt, saa blander man igjen paa det fuldstændigste en lille Smule Finantslov ind i alle mulige Love. Det vilde altsaa ogsaa i denne Betydning være en underlig Gang at gaae, ingen naturlig Fremgang, men snarere en Krebsgang. Jeg troer derfor, at alle de andre Hensyn ufortalte, maa ogsaa dette tale imod Tilføiningen, for hvilken det forekommer mig, at der ikke har vilst sig synderlig Stemning, saa at jeg troer, at en videre Discussion derom er ufornøden.

Madvig: Jeg vil tillade mig at gjøre en Bemærkning, som jeg før oversaae og som maaskee kan faae Betydning paa et senere Stadium af Forhandlingerne af denne Sag. Jeg anseer i intet Tilfælde en saadan Tilføining af en Bevillingslausul ved en Lov, der principalt ikke er en Bevilling, men angaaer et almindeligt Statsanliggende og Stiftelsen af en Forpligtelse, for rigtig, men jeg vil gjøre opmærksom paa, at der er stor Forskjel paa, om en saadan Bevillingslausul, efter at Loven er forelagt uden et saadant Tillæg, enten her eller i et andet Thing, paa Veien kommer til, og det Tilfælde, som er det egentlig farlige, hvor Regjeringen selv gaaer ind paa at forelægge Loven med denne Tilføining; thi saa er det Regjeringen, der ligesom paatrykker denne Forbindelse sit Stempel, og saa er det Regjeringen, som fremkalder Forestillingen om, at den forpligter sig til at forelægge Love, der ikke ere Bevillingslove, som Bevillingslove og paa det Sted, hvor Bevillingslove skulde forelægges.

Andræ: Jeg er ganske enig med min høitæredede Sidemand (Madvig) om, at der er større Fare, hvor Regjeringen foreslog Tilføielsen, end hvor den maatte blive fremkaldt derved, at et Lovforslag, oprindelig behandlet i dette Thing, kom med en saadan Tilføining tilbage fra det andet Thing; men jeg kan dog ikke undlade at gjøre den Bemærkning, at, hvis dette Tilfælde indtræder, og man da vil gaae ind derpaa, kommer man i en endnu større Inconsequents, saa bliver det endnu mange Gange galere; thi saa er man paa det Standpunkt, at man hæver en Lov paa dens Veigjennem Thingene til at blive en integrerende Deel af Finantsloven. Man fordrer da alle de uvidende Fortolkninger, som maatte være fornødne for at berolige Samvittigheden med Hensyn til Grundlovens Udtalelse om Finantsloven forsaavidt, men tillige handler man i den stærkeste Strid med Grundlovens udtrykkelige, og dens hidtil af Alle som fuldkommen klare ansete Ord, at en saadan Lov skal forelægges først i Folkethinget. Har en Lov først været i Landstinget og saa paa Veien faaet Tilføielsen, bør man allerede af den Grund forkaste